

Referat af generalforsamlingen den 26. april 2018

Den 26. april 2018 kl. 10.30 afholdtes i Mariott Hotel, Kalvebod Brygge 5, 1560 København V ordinær generalforsamling i Pensionskassen for Socialrådgivere, Socialpædagoger og Kontorpersonale, hvor i alt 122 delegerede (26 socialrådgivere, 64 socialpædagoger, og 32 kontorpersonaler) var mødt. Ligeledes var 8 ikke-delegerede medlemmer mødt.

Dagsordenen var:

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsens beretning.
3. Godkendelse af årsrapport, herunder årsregnskab med revisionspåtegning samt godkendelse af resultatopgørelse og balance.
4. Forslag til ændring af vedtægt og pensionsvilkår
 - 4.1 Bestyrelsen foreslår at ændre pensionsvilkårene, så opsparing til alderssum indgår som obligatorisk del af pensionskassens ordning med mulighed for fravalg. Sammenhængen mellem alderspension og pensionskassens ydelser ved førtidspension og død fastholdes på nuværende niveau. Bestyrelsen anmoder om bemyndigelse til at fastsætte de konkrete ændringer i pensionsvilkårene og til at fastsætte en maksimal størrelse på alderssummen.
 - 4.2. Bestyrelsen foreslår at pensionskassen overgår til elektronisk kommunikation med medlemmerne via e-boks eller den passwordbeskyttede del af PKA's hjemmeside. Medlemmer af pensionskassen, der i offentligt regi er fritaget for elektronisk post, kan vælge af få sendt meddelelser fra pensionskassen pr. brev. Forslaget indebærer forslag til ændring af både vedtægt og pensionsvilkår.
5. Valg af bestyrelsesmedlem
 - 5.1 Valg af bestyrelsesmedlem. Pensionskassens stemmeberettigede delegerede skal vælge et medlem af bestyrelsen blandt pensionskassens medlemmer. Der skal vælges en socialpædagog.
6. Valg af suppleanter
 - 6.1 Der skal vælges suppleanter for de to bestyrelsesmedlemmer valgt under pkt. 5.1
7. Bemyndigelse til bestyrelsen
 - 7.1 Bestyrelsen anmoder generalforsamlingen om bemyndigelse til at foretage ændringer i de vedtagne forslag til ændringer af vedtægt og pensionsvilkår, hvis myndighederne måtte kræve det af hensyn til registrering eller godkendelse.
8. Eventuelt

Ad punkt 1. Valg af dirigent

Formand Ole Drost bød forsamlingen velkommen.

Herefter blev direktionssekretær i Finansforbundet John Vagn Nielsen valgt som dirigent.

Dirigenten takkede for valget og konstaterede med generalforsamlingens tilslutning, at generalforsamlingen var lovligt indvarslet, og at generalforsamlingen var beslutningsdygtig.

Ad punkt 2. Bestyrelsens beretning

Formand Ole Drost aflagde på bestyrelsens vegne følgende beretning:

"Min mundtlige beretning skal ses i sammenhæng med den skriftlige beretning, I har kunnet finde på PKA Appen. I den har I kunnet læse mere udførligt om, hvad bestyrelsen har foretaget sig i 2017 og om den udvikling, som pensionskassen har været igennem.

Der er også i år udarbejdet en særskilt rapport om vores ansvarlige investeringer i 2017.

Højt afkast i 2017

Pensionskassen kom ud af 2017 med et højt investeringsafkast på 7,3%. Det var især høje afkast på havvindmølleparker, børsnoterede aktier og investeringer i danske ejendomme, der fik milliarderne til at yngle. Afkastet gør pensionskassen yderligere robust og velkonsolideret.

Vi kan give alle vores medlemmer – uanset alder – en forrentning af deres pensioner på 7% med en målsætning om at fastholde denne høje forrentning frem til 2021. Og der er også behov for at pengene yngler til et langt liv, der tilsyneladende bare bliver længere og længere. En forrentning på 7% bidrager til, at den forventede pension for et typisk 40-årigt medlem nu er steget med 46.500 kr. siden 2013 og kan nu se frem til 162.000 kr. i forventet pension. En forrentning af medlemmernes pensionsmidler med 7% betyder samlet, at der udloddes mere end 2,9 mia. kr. til pensionskassens medlemmer årligt.

Fra pensionskassens side gør vi alt, hvad der står i vores magt for at sikre høje afkast på investeringerne, så vi fortsat kan give jer en høj forrentning af pensionerne. Men det er ikke nødvendigvis altid nok til alt det sjove og spændende, vi gerne have tid og råd til, når vi er blevet pensionister. Derfor har vi fra pensionskassens side løbende kommunikeret til jer, at I kan få mere i pension ved at arbejde længere eller selv spare op til pension – eller begge dele. Og I har gjort begge dele!! De supplerende indbetalinger til pension samlet for alle PKA-medlemmer skyder i vejret i disse år – fra 265 mio. kr. i 2016 til 541 mio. kr. i 2017. Og nye tal fra PKA viser, at arbejdslivet er blevet forlænget med et år bare siden 2012. Det er ret imponerende, og det er god forretning.

Jeg siger ikke dermed, at alle medlemmer har behov for en supplerende pension for at være sikker på en økonomisk tryk alderdom, overhovedet ikke. I har en god og solid arbejdsmarkedspension. Men hvis man har mulighed for at spare lidt op selv, eller hvis

man har lyst til at fortsætte på arbejdsmarkedet, så vil det på mange måder være godt givet ud – både for økonomien og en selv.

En anden god nyhed for medlemmerne i året var, at vi besluttede at sænke omkostningerne i 2017 til ca. 375 kr. i gennemsnit pr. medlem. Det er et fald på 30% på bare fem år. I år forventes omkostninger at falde til 365 kr. i gennemsnit pr. medlem. Faldet i administrationsomkostningerne skyldes primært flere digitale løsninger såsom PKAtjek og generel øget effektivitet i administrationen. Rigtig mange medlemmer benytter sig også af PKAtjek. Her kan medlemmerne på pka.dk se, hvor meget de kan forvente at få i pension – ikke blot via pensionskassen men også inkluderet ATP og folkepension og hvis der er opsparinger hos andre selskaber. Medlemmet vil på den baggrund få en anbefaling, hvis der behov for at spare yderligere op for at have en tilstrækkelig alderspension som pensionist. Og der bliver holdt øje med og vist interesse for pensionen fra pensionskassens medlemmer - i 2017 tjekkede godt 215.000 PKA-medlemmer deres pension på pka.dk.

Ny pensionskasse i PKA-fællesskabet

Der skete også en del i PKA-fællesskabet i 2017. PKA åbnede i slutningen af 2016 op for at tilbyde pensionsprodukter til forskellige faggrupper uanset om de er offentligt ansatte, privatansatte eller selvstændige. Og den mulighed var der flere, der valgte at slå til på:

Næsten 8.000 farmakonomer blev en del af PKA-samarbejdet, da Pensionskassen for Farmakonomer i juni valgte PKA som pensionsudbyder foran andre dygtige pensionselskaber. Få måneder forinden havde 1.800 fodterapeuter sagt ja tak til muligheden for at flytte deres pension til PKA. Det skete efter, Pensionskassen for Sundhedsfaglige på sidste års generalforsamling stemte ja til at optage faggruppen af fodterapeuter i pensionskassen.

I PKA-samarbejdet vil vi fortsat have fokus på at få andre grupper med ud fra den simple overbevisning, at jo flere medlemmer, jo mere robust bliver pensionskasserne, og jo større muligheder er der for at give jer medlemmer økonomiske fordele i form af lave omkostninger og høj forrentning af jeres pensioner – uden at det går ud over medlemsdemokratiet og den gode service.

Også politisk skete der en del på pensionsområdet i 2017. Fra Christiansborg lancerede regeringen en pensionsreform i et forsøg på at mindske modregningen i de offentlige ydelser og gøre det mere attraktivt at spare op til pension hele livet. I korte træk indebærer reformen bl.a., at medlemmer med mindre end 5 år til pensionering kan indbetale 46.000 kr. årligt på en aldersopsparing, der ikke bliver modregnet. Omvendt kan medlemmer med mere end fem år til pensionering kun indbetale 5.100 kr. på denne ordning. Vi vil senere i dag vende tilbage til pensionsreformen, hvor der ligger et forslag fra bestyrelsen til, hvordan vi bedst udnytter de nye regler for alle medlemmer. Og efter frokost er der emne uden for dagsorden, hvor administrationen vil forsøge at guide os igennem de nye regler og muligheder.

Bedre dækning til syge medlemmer

Ved tilkendelse af offentlig førtidspension udbetaler pensionskassen førtidspension til medlemmerne, og i forløbet (ressourceforløb/jobafklaringsforløb) op til en eventuel tilkendelse af offentlig førtidspension bliver medlemmerne økonomisk sikret igennem Sum ved ressourceforløb, der p.t. er på 80.000 kr.

Bestyrelsen har besluttet, at Sum ved ressourceforløb skal forhøjes til 100.000 kr. med virkning fra 1. januar 2019, for at skabe yderligere tryghed og økonomisk sikkerhed under længerevarende sygdom.

Grønne og sorte investeringer

Pensionskassen har de senere år øget investeringer i klimavenlige projekter markant og har sammen med de øvrige PKA-pensionskasser i dag ca. 19 mia. kr. investeret i bl.a. 5 havmølleparker, der leverer grøn strøm til 2,2 mio. husstande, solcelleanlæg, vandkraftværker og biogas.

Helt konkret er der for pensionskassen, sammen med de øvrige pensionskasser i PKA, en ny investering i en landvindmøllepark i Sverige på 350 MW i støbeskeen. Den vil levere grøn strøm til ca. 300.000 husstande. Med den aftale, der forventes at falde endeligt på plads i løbet af en måneds tid, vil PKA's investeringer i grøn energiproduktion svare til forbruget i 2,9 mio. husstande. Dette tal overstiger antallet af husstande i Danmark.

Siden COP 21 i Paris i december 2015, har det imidlertid stået klart, at hvis verdens mål om en maksimal temperaturstigning på 2 grader frem mod år 2100 skal indfries, er det ikke tilstrækkeligt kun at investere i grønne energier – det er samtidigt nødvendigt at sænke det globale forbrug af fossilt brændstof markant.

Derfor har PKA afdækket 62 olie- og gasselskabers klimatiltag. Konsekvensen er, at PKA har besluttet at ekskludere 35 af de 62 selskaber, fordi de investerer milliarder af kroner i at opretholde en forretning, der ikke understøtter Parisaftalens klimamål. 15 af selskaberne bliver sat på observationslisten med henblik på at forsøge at påvirke dem i en mere klimavenlig retning, og 12 selskaber bliver i investeringsuniverset.

Ekskluderingerne af olie- og gasselskaber skal ses forlængelse af PKA's initiativ på kulområdet, der har resulteret i, at PKA har ekskluderet ca. 70 selskaber, som vi altså ikke længere investerer i. De nye ekskluderinger er den foreløbige kulmination på PKA's klimarejse, der fra start har været bundet op på at skabe gode afkast og gøre en positiv forskel. Den begyndte i 2011 med den første havvindmølleinvestering, og i dag har vi knap 20 mia. kr. investeret i klimaprojekter. Siden ekskluderede vi visse kulselskaber og forsøgte at påvirke andre i en mere grøn retning, hvilket vi har haft succes med.

Helt aktuelt kan vi nævne her, at Verdensnaturfonden netop har kåret PKA til at være den bedste danske klimainvestor. Det er fjerde år i træk, at PKA er helt i top i Verdensnaturfondens undersøgelse.

Men vi stopper ikke rejsen her - fremover vil vi også have fokus på bilindustrien.

Det vurderes af det Internationale Energiagentur, at der skal være 600 millioner el- og hybridbiler på gaderne i 2040 for at indfri Paris-aftalen. Dette står i nogen kontrast til de i dag ca. 2 millioner el- og hybridbiler, og udledningen af biler og lastbiler udgør i dag ca. 16% af de globale udledninger af CO₂.

En effektiv omstilling af transportsektoren er afgørende for at indfri Paris-aftalen. Og bilproducenter, som ikke investerer i udviklingen af el- og hybridbiler vil udgøre en finansiel risiko, idet elbiler i takt med den teknologiske udvikling på sigt vil være langt mere attraktive for forbrugerne. Så i PKA vil vi have samme kritiske tilgang til bilindustrien som vi har benyttet på kul- og olieområdet.

Alternative investeringer

Pensionskassen har nu i mange år haft modet til at gå på nye og alternative veje for at opnå gode afkast og gøre en positiv forskel. Derfor har pensionskassen også været førende i Danmark inden for såkaldte alternative investeringer, som efterhånden ikke er så alternative længere. Bag betegnelsen alternative investeringer gemmer sig investeringer i fx havvindmølleparker, solenergi og infrastruktur.

Og der er penge i investeringerne – alene de fem havvindmølleparker, pensionskassen har investeret i gav i 2017 et afkast på ca. 16%. Alternative investeringer gør pensionskassen mere modstandsdygtig, hvis og når en økonomisk krise kommer. Mens aktiemarkedet dykker og renten er lav, vil mange alternative investeringer være langt mindre påvirkede, fordi de er bundet op i langsigtede aftaler.

Derfor vil der fortsat i pensionskassen være fokus på den type af investeringer fremadrettet – især fordi det giver et godt og stabilt afkast til medlemmernes pensioner, men også fordi vi i mange tilfælde kan kombinere gode afkast med at gøre en positiv forskel.

Ejendomme og bæredygtigt byggeri

Det med at gøre en positiv forskel gør vi i stigende grad på ejendomsområdet. Pensionskassen har i en del år været en markant investor på det danske boligmarked, og den position er kun blevet styrket i løbet af årene. Det har især været byerne Aarhus og København, der med den store tilflytning har holdt fast med nybyggeri. Men også Odense og Aalborg er inde i en positiv udvikling, men også Hillerød og Aabenraa har nydt godt af pensionskassens ejendomsinvesteringer i det forgangne år.

Udover at skabe gode afkast og bygge kvalitetsboliger – også til medlemmerne – så er strategien i stigende grad at opføre ejendomme med en mangfoldig sammensætning hvad angår boligtyper, alder, familiemønstre og økonomisk formåen for derved at skabe den mest robuste investering. Et eksempel på dette er Grønttorvet ved Valby i København, som en del af jer besøgte i forbindelse med delegeretseminaret sidste år. Her bliver der bygget en helt ny bydel med lejeboliger, ejer- og andelsboliger, studieboliger og seniorboliger – der bliver med andre ord plads til alle og ikke kun dem med økonomien i orden.

Det gør sig også gældende for den seneste ejendomsinvestering, som er i Gellerup Parken i Aarhus. Her investerer PKA-pensionskasserne 350 mio. kr. på at bygge 28 række-huse og renovere eksisterende boliger. Det er blevet meget aktuelt, siden regeringen efterfølgende lancerede den såkaldte ghettoplan.

Vores mål er her at være med til at udvikle et boligområde, og vi ser store muligheder i visionerne for Gellerup, der allerede er i gang med at blive en anden bydel. Det er en robust investering, der både giver vores medlemmer et godt afkast, og vi er med til at understøtte udviklingen af området til en levende bydel med en større mangfoldighed af beboere og boligtyper af god kvalitet.

På ejendomsområdet har vi også stigende fokus på at kombinere gode afkast med at gøre en positiv forskel. Derfor bliver nybyggeri opført meget energieffektivt, derfor har vi investeret i opførelsen af to svanemærkede byggerier i Hillerød og Rødovre, og derfor har vi en ambitiøs klimastrategi for vores ejendomme om at reducere CO₂-udledningen fra vores ejendomme med 2/3 frem mod 2020. Det giver god mening ud fra både en økonomisk og klimamæssig betragtning, set i lyset af, at CO₂-udledningen fra den ældre boligmasse er meget stor. Og så efterspørges energivenlige boliger i stadig stigende grad.

Investeringer i udviklingslande

Vi forsøger også at kombinere gode afkast og samtidig gøre en positiv forskel via pensionskassens investeringer i udviklingslande. Sammen med de øvrige PKA-pensionskasser investerede vi i banker, der yder lån og andre finansielle services til fattige og til kunder under middelklassen i Latinamerika, Afrika og Asien – altså såkaldte mikrolån. PKA-pensionskasserne har nu investeret 500 mio. kr. i disse mikrolån. Filosofien bag investeringen er klar og enkel: Med et meget lille lån kan verdens fattige komme ud af fattigdommen og ikke bare skabe et forsøger grundlag men også livsglæde.

Det var også i 2017, at pensionskassen sammen med A.P. Møller Mærsk investerede i en fond, der vil fokusere på investeringer i infrastruktur i Afrika. Investeringer, der vil understøtte bæredygtig økonomisk vækst i regionen samtidig med, at investorerne opnår en attraktiv forrentning af deres kapital.

Regionale møder

Når jeg står og kikker ud over forsamlingen her i dag, så er noget af det første, der falder mig ind medlemsdemokrati. Det kan lyde som et lidt gammeldags begreb synes nogen, men er noget meget vigtigt i pensionskassen. I er og bliver en helt speciel målgruppe, når det drejer sig om et af pensionskassens særkender, nemlig medlemsdemokratiet som et aktivt og værdiskabende element i pensionskassens udvikling.

I starten af 2017 var der premiere på regionale møder for de delegerede rundt om i landet. Her diskuterede I jeres ambassadørrolle i forhold til kollegerne. I hørte også om aktuelle emner i pensionskassen – bl.a. hvilken økonomisk hjælp medlemmet kan få ved sygdom og hvad det er, der gør, at medlemmernes pensioner stiger.

De regionale møder gennemføres også i 2018.

Delegerede på Folkemødet

PKA inviterede delegerede til at deltage et døgn på Folkemødet i juni 2017. Der blev foretaget lodtrækning på tværs af faggrupper og pensionskasser mellem 62 tilmeldte delegerede om 15 pladser. Evalueringen lød fra de 15 delegerede, at de fandt deltagelsen værdifuld, bl.a. i forhold til deres rolle som delegeret.

På Folkemødet 2018 deltager en ny gruppe delegerede i PKA-døgnet på Folkemødet.

Studietur

Bestyrelsen var i efteråret 2017 på en fælles studietur med bestyrelserne fra de to andre PKA-pensionskasser til England. Turens formål var at give en anden og bredere indgangsvinkel til den finansielle og politiske situation på en række af de områder, som indgår i bestyrelsens arbejde end det er muligt på et bestyrelsesmøde.

Turen gav bl.a. indblik i en række interessante perspektiver i relation til investeringsporteføljen og i forhold til de økonomiske og politiske udfordringer, som de europæiske lande har kæmpet med – herunder Brexit i England. Bestyrelserne hørte også oplæg om private equity og infrastrukturinvesteringer og besøgte havvindmølleparken Burbo Bank ved Liverpool.

Finanstilsynet på besøg

Finanstilsynet var i 2017 på flere besøg i PKA, bl.a. den ordinære inspektion af alle tre PKA-pensionskasser og senere en inspektion med fokus på kredithåndtering i forhold til

udlån og ejendomsrelateret projektf finansiering. Sidstnævnte inspektionen var et led i en tværgående undersøgelse, hvor samme tema blev undersøgt i andre pensions selskaber.

I den ordinære inspektion var Finanstilsynets vurdering, at PKA-pensionskasserne er mere robuste end gennemsnittet og historisk har opnået et bedre afkast end mange andre.

Resultatet af Finanstilsynets inspektion kan læses på PKA's hjemmeside. Der var en række påbud, som der er fulgt op på. Påbuddene er efterlevet, og Finanstilsynet har modtaget tilbagemelding herom.

Herudover har Finanstilsynet bedt om en række redegørelser.

Finanstilsynet har særligt fokus på risikoen for væsentlig og systematisk omfordeling mellem medlemmerne. PKA ønsker at fastholde den kollektive og solidariske pensionsordning, men sikrer, at der ikke sker omfordeling. Både bestyrelsen og pensionskassens ansvarshavende aktuar overvåger løbende dette forhold.

Finanstilsynet har modtaget de ønskede redegørelser.

Genan

Afslutningsvis vil jeg ganske kort følge op på en sag, der har fyldt meget for nogle år tilbage:

Det drejer sig om Genan, som nu ser ud til at nå en afslutning, hvilket vi vist alle er glade for.

Genan er i løbende blevet orienteret om via Delegeret Nyt og på pka.dk, men jeg vil kort orientere jer om, hvad der er status på virksomheden, der med hovedsæde i Viborg arbejder med at nedbryde gamle bildæk til nye råvarer i stedet for blot at brænde dem af til skade for miljøet:

I husker måske, at vi havde visse – lad os med et forsigtigt ord kalde det for 'udfordringer' med virksomheden. I 2015 politianmeldte Genan stifter og tidligere hovedaktionær i Genan, Bent A. Nielsen, for bedrageri og mandatsvig. Den sag har siden ligget hos bagmandspolitiet, som for et par måneder siden afsluttede efterforskningen og tiltalte både Bent A. Nielsen og revisoren i Genan Bjarne Nielsen.

Vi ser frem til at få sagen afsluttet ved domstolene. Men uanset udfaldet på retssagen, så skal det slås fast, at Genan er inde i en positiv udvikling og følger den forretningsplan, som virksomhedens nye ledelse har besluttet. Virksomhedens produktion og salg af gummigranulat udvikler sig positivt, og det samme gælder virksomhedens indtjening. Der skal ikke herske tvivl om, at vi gerne havde været hele sagen foruden, men tilbage står, at vi har været med til at redde virksomheden, arbejdspladserne og ikke mindst vores investering.

Økonomi

Jeg nærmer mig afslutningen af beretningen for 2017.

Næste punkt på programmet er pensionskassens regnskab, der traditionen tro giver et samlet billede af pensionskassens økonomi og vores investeringsresultater. Derfor går jeg ikke nærmere ind på økonomien. Det vil finansdirektør Nicolai Pilehave fortælle mere om under næste punkt.

Men jeg vil dog nævne, at vi godt kan være resultaterne i det forgangne bekendt, for at sige det lidt underspillet: Vi har endnu en gang leveret høje, konkurrencedygtige afkast, vi har en af branchens højeste forrentninger af pensionerne, vi har en robust og modstandsdygtig økonomi, hvilket også er grunden til, at flere og flere vælger PKA-fællesskabet til.

Jeg slutter min del af bestyrelsens fortælling om det forgangne år, og hvad vi arbejder med nu, og overlader både den skriftlige og min mundtlige beretning til jeres kommentarer.”

Delegeret socialrådgiver Elin Bak, Region Nordjylland, takkede for en god mundtlig beretning, der supplerede den noget skræbete skriftlige beretning godt. Elin Bak spurgte, om det var sparekniven, der havde ramt papirversionerne af beretningen, der ikke havde samme kvalitet som tidligere. Herefter konstaterede Elin Bak, at der også på afregningssiden var skåret ned på diæterne, og Elin Bak konstaterede, at der jo skulle spares alle steder.

Elin Bak undrede sig dog over, at der var mange gentagelser i de skriftlige beretninger. En ting var, at man genbrugte tekstafsnit fra den ene beretning til den anden, men Elin Bak brød sig ikke om gentagelser i den samme beretning.

Elin Bak bemærkede, at afsnittene om skattepolitik, investeringer i kul og olieselskaber og investeringer var gentaget fuldstændig enslydende i den trykte beretning.

Elin Bak havde bedt om at få beretningerne tilsendt i papirversioner, fordi hun synes, det er rart, at man efter at have læst beretningen kan bladre frem og tilbage, og gå nærmere i detaljen.

Herefter efterlyste Elin Bak flere historier om pensionskassens investeringer i beretningerne. Som eksempel ville Elin Bak gerne have flere oplysninger om pensionskassens investeringer i infrastruktur i Afrika med konkrete oplysninger om, hvad der er blevet investeret i, eller oplysninger om, hvordan pensionskassen håndterer etiske spørgsmål omkring investeringer i Asien, hvor der tidligere har været problemer med arbejdsmiljøet blandt tekstilarbejderne. Elin Bak bemærkede, at hun engang havde set en udsendelse om vinproduktion i Afrika, hvor arbejderne blev behandlet meget dårligt på trods af, at vinproducenten havde nogle certificeringer, som blev brugt til markedsføring af vinene. Elin Bak spurgte, om pensionskassen har nok styr på forholdene i de virksomheder, der er investeret i rundt om i verden. Elin Bak tilkendegav således, at beretningen efter hendes opfattelse var blevet for tynd.

Delegeret socialrådgiver Mads Bilstrup, Region Midtjylland, takkede for en god og positiv beretning. Det går godt i PKA, og det var dejligt som delegeret at kunne konstatere det.

Mads Bilstrup bemærkede, at pensionskassens ejendomsinvesteringer var en medvirkende årsag til, at det går godt. Der er især investeret i de større byer, og på seneste generalforsamling blev det kritiseret, at huslejeniveauerne i pensionskassens nybyggeri var så højt, at der ikke blev bygget til medlemmerne, men til dem der har råd.

Mads Bilstrup ønskede ikke emnet diskuteret på generalforsamlingen men opfordrede bestyrelsen til at drøfte i det kommende år, om man skulle ophøre med at investere i danske ejendomme, hvis man ikke kan opføre ejendomme, som medlemmerne har råd

til at bo i, eller om ikke der kan investeres i byggeri, som almindelige medlemmer har råd til at bo i.

Delegeret socialrådgiver Ilse Hartmann, Region Hovedstaden, bemærkede til diskussionen om pensionskassens boliger, at hun selv som delegeret havde overværet et spændende oplæg fra Realdania, og at hun havde været med ude og se Grønttorvet sidste år. Ilse Hartmann fandt, at de delegerede bliver nødt til at debattere pensionskassens ejendomsinvesteringer. En ting er, at det er svært at finde råd til en lejlighed for en socialrådgiverløn, men som pensionist vil man slet ikke have råd til at bo i pensionskassens boliger. Ilse Hartmann mente, at der vil blive et stort behov for prisbillige ældreboliger fremover, og de spændende ældreboliger, der var på vej på Grønttorvet ville ikke ligge i et prisleje, almindelige medlemmer ville kunne betale.

Herefter oplyste Ilse Hartmann, at hun havde bedt om ordet for at kommentere etikken i pensionskassens grønne investeringer, hvor der havde været stor fokus på kul og olie. Ilse Hartmann bemærkede, at der havde været en del skrivelser om biobrændsel, og at PKA var beskrevet som en af de største investorer i bioanlæg. Det var angivet, at biobrændsel var lige så belastende for klimaet som kul og olie, og Ilse Hartmann bad på den baggrund om at få oplysninger om baggrunden for PKA's investeringer på det område.

I forhold til PKA's fremadrettede fokus på bilproduktion, fandt Ilse Hartmann det fornuftigt at se på den del af de fremtidige transportmidler, men Ilse Hartmann bemærkede, at der måske var mere behov for billige kollektive trafikmidler i fremtiden, og Ilse Hartmann spurgte, om PKA engagerer sig i det spørgsmål.

Delegeret socialrådgiver Johnna Jørgensen, Region Syddanmark, glædede sig over et flot investeringsafkast. Johnna Jørgensen fandt også, at pensionskassens administrationsomkostninger var lave. 365 kr. pr. medlem er en lav sats, og når man ganger dette beløb med antallet af medlemmer står det klart, at der også kommer penge andre steder fra. Medlemmerne betaler dog andre omkostninger end administrationsomkostninger. Johnna Jørgensen havde ikke altid selv været opmærksom på, at der også betales investeringsomkostninger, og hun havde konstateret, at investeringsomkostningerne for hendes egen pensionsordning havde været over 20.000 kr. i 2017. Det syntes Johnna Jørgensen var et højt beløb, og hun ville gerne høre mere om, hvordan man når frem til, hvad der betales i investeringsomkostninger.

Delegeret socialpædagog Ove Lund, Region Hovedstaden, takkede for beretningen. Ove Lund blev glad hvert år, når han læste beretningen og kunne se, at det gik den rigtige vej i PKA. Især var Ove Lund glad for udviklingen inden for pensionskassens økonomiske og etiske profil.

Ove Lund fandt det også positivt, at pensionskassen har et medlemsdemokrati, men bemærkede, at der er forskel på formelt og reelt demokrati. Pensionskassen overholder alle forskrifter i forhold til det formelle demokrati, men Ove Lund spurgte, hvordan det forholdt sig med det reelle demokrati. Efter en række år, hvor samfundets fokus i høj grad har været på individets rettigheder og muligheder, med det resultat at egoismen havde sejret, var det Ove Lunds fornemmelse, at man var nået til et vendepunkt. Ove Lund bad om, at PKA fremadrettet arbejder med at udvikle og styrke et reelt medlemsdemokrati fremover.

Ole Drost takkede for hvert af indlæggene, og takkede Elin Bak for den konstruktive kritik af beretningen. Det var ikke Ole Drosts indtryk, at beretningen havde været underlagt særlige besparelser, og Elin Baks bemærkninger ville blive drøftet fremadrettet.

I forhold til Mads Bilstrup og Ilse Hartmanns kommentarer om pensionskassens ejendomsinvesteringer og ønsket om, at der bygges boliger til brug for pensionskassens egne medlemmer, tilkendegav Ole Drost, at problematikken kan ses fra mange vinkler. Ejendomsinvesteringerne skal give pensionskassen et afkast, og de er en langsigtet og stabil investering, der kan holde pensionskassen oppe, hvis der sker kriser på andre dele af de finansielle markeder. Det er stadigvæk sådan, at der bor mange af pensionskassens medlemmer i pensionskassens ejendomme, men de fleste medlemmer gør ikke. Det var Ole Drosts opfattelse, at pensionskassen ikke kan bygge kunstigt billige boliger og dermed tilgodese nogle medlemmer frem for andre. Herefter henviste Ole Drost til det oplæg, som Kurt Liljegren havde givet, sidst de delegerede var samlet på seminar. Pointen i oplægget var, at der sker en flytning fra land til by, og at det medfører et prispres på boliger i byerne, og Kurt Liljegren anbefalede direkte, at pensionskassen ikke byggede boliger uden for de store byer.

Ole Drost bemærkede videre til Ilse Hartmann, at produktion af elbiler vil få en afgørende betydning for fremtidens transport i hele verden, og Ole Drost både troede og håbede, at grøn energi generelt vil blive fremtidens energiform. Ole Drost bemærkede, at der f.eks. i det seneste energiudspil fra Christiansborg både var lagt op en understøttelse af elopvarmning af boliger og elbiler.

Afslutningsvis bemærkede Ole Drost i forhold til Ove Lunds indlæg, at han fandt det væsentligt hele tiden at udvikle medlemsdemokratiet. Det kan pensionskassen ikke blive for god til.

Administrerende direktør Peter Damgaard Jensen bemærkede til Elin Bak, at PKA ville tage bemærkningerne til sig. Beretningerne er først og fremmest designet til at blive vist elektronisk, og det bærer papirversionen af beretningerne præg af. Det er ikke meningen, at man i papirversionen skal læse de samme ting to gange, og det vil PKA prøve at se på. I forhold til indholdet af beretningerne bemærkede Peter Damgaard Jensen dels, at medlemmerne og de delegerede har lejlighed til løbende at følge pensionskassens forhold på PKA's hjemmeside dels, at PKA hele tiden bliver inspireret af, hvordan der aflægges beretninger andre steder. Andre steder har trenden været at forkorte indholdet i beretningerne, og det er PKA blevet inspireret af, men beretningerne skrives for medlemmernes og de delegeredes skyld, og derfor er de delegeredes ønsker i den retning vigtige.

Herefter redegjorde Peter Damgaard Jensen for pensionskassens tilgang til ejendomsinvesteringer. Helt overordnet er ejendomsinvesteringer en mulighed for at skabe gode og stabile afkast til medlemmernes pensioner. Samtidig har PKA øje for at bygge bredt, så flere har råd til at bo i lejlighederne.

Pensionskasserne udbyder 1.500-1.600 boliger om året, og af disse er ca. halvdelen udlejet til medlemmer. Der er stor forskel på, hvor stor en andel af lejlighederne, der udlejes til medlemmer. I de nyopførte boliger er det således kun 15-20 % af lejlighederne, der udlejes til medlemmer, men når de nye boliger bliver ældre, er det i højere grad medlemmer, der flytter ind, og lejlighederne i de ældre ejendomme udlejes næsten udelukkende til pensionskassernes medlemmer.

Peter Damgaard Jensen bemærkede videre, at lejlighederne på Grønttorvet i Valby er markant billigere end de øvrige nyopførte lejligheder på det københavnske boligmarked, og at det forholder sig tilsvarende med de lejligheder, der opføres i Gellerupparken i Århus. Grundlaget for de høje priser på nybyggede lejligheder er, at de grunde, der bygges på, også stiger i pris, og det kan pensionskassen ikke gøre noget ved.

I forhold til seniorboliger pegede Peter Damgaard Jensen på, at der også på Grønttorvet har været fokus på at bygge seniorboliger. Det forholder sig dog sådan, at der bliver tale om mindre boliger, hvis der skal opføres seniorboliger til en lav husleje.

Herefter kommenterede Peter Damgaard Jensen, det ønske om yderligere oplysninger om PKA's investering i et biomasse kraftværk i England, som Ilse Hartmann fremsatte. Et biomasse kraftværk fyres med affaldstræ fra skovproduktion, og der er en række NGO'er der ikke mener, at biomasseanlæg kan betragtes som grønne investeringer, mens andre – herunder den britiske regering og EU – betragter biomasse anlæg som CO₂ venlige.

PKA undersøgte investeringen i det engelske biomasseanlæg grundigt, inden man gik ind i investeringen. NGO'er har bl.a. kritiseret, at man efterlader skovområder uopdyrkede som et led i produktionen af de træpiller, der skal bruges som brændsel i værket. Peter Damgaard Jensen understregede, at alle tilladelser er på plads, og at det er sikret, at de træpiller, der skal bruges i det engelske biomasse kraftværk er produceret på baggrund af en bæredygtig skovdrift.

I forhold til bilindustrien pegede Peter Damgaard Jensen på, at udviklingen af elbiler også kommer til at omfatte eldrevne busser og lastbiler. Det er vigtigt, at udviklingen får effekt på alle former for transport. Derefter pegede Peter Damgaard Jensen på, at Kina har stor fokus på spørgsmålet, og at der allerede nu er krav om, at alle nye busser er eldrevne.

Peter Damgaard Jensen bemærkede i forhold til pensionskassens omkostninger, at pensionskassens omkostninger ganske rigtigt blev delt op i administrationsomkostninger og investeringsomkostninger. Administrationsomkostningerne var ganske rigtigt 365 kr. pr. medlem i gennemsnit. Investeringsomkostningerne kan også deles op i to. De direkte omkostninger til PKA's håndtering af investeringerne var 0,07 % af formuen. De omkostninger, som PKA betaler til andre investeringsmanagere eller kapitalfonde er betragteligt højere, og de samlede investeringsomkostninger udgør 0,6-0,7 % af formuen. En af forklaringerne på de høje omkostninger til andre er f.eks., at det er meget dyrt at foretage investeringer i havvindmølleparker. Hvis man sparer om omkostningerne ved investeringerne, kan man risikere at få nogle dårlige investeringer. Peter Damgaard Jensen mindede om, at de afkast, pensionskassen oplyser, er opgjort efter investeringsomkostningerne er trukket fra. Det er et af PKA's fokusområder at nedbringe investeringsomkostningerne, uden at det går ud over kvaliteten af investeringerne.

Delegeret socialrådgiver Anne Worning, Region Hovedstaden, takkede for en god og grundig beretning. Anne Worning bemærkede til Ove Lunds indlæg, at hun stoppede som formand for Dansk Socialrådgiverforening i 2003, og at hun fortsat kendte mange af de delegerede fra den gang hun stoppede. Anne Worning pegede på, at der er mange ældre delegerede, og at der skal nogle yngre kræfter med, hvis medlemsdemokratiet skal vitaliseres. I tilknytning hertil bemærkede Anne Worning, at der ikke kun var behov for ældreboliger, men at der også var et stort behov for ungdomsboliger. Anne Worning

fandt, at det var nødvendigt også at have yngre delegerede, der stadigvæk kunne repræsentere nyoptagne medlemmer, og opfordrede bestyrelsen til at se på, hvordan man kan sikre en mere direkte repræsentation blandt de delegerede.

Delegeret socialpædagog Torben Schiermer, Region Syddanmark, takkede for en god beretning og et dejligt afkast. Torben Schiermer bemærkede, at der i forhold til fremtidige investeringer var mange danske iværksættere, der manglede kapital, og foreslog, at bestyrelsen tog dette i betragtning i forbindelse med fremtidige investeringer på samme måde, som man investerer i mikrolån i Afrika.

Delegeret socialpædagog Henrik Bartels Christensen, Region Syddanmark, pegede på, at der ifølge en rapport fra Dansk Byggeri i 2017 manglede 22.000 ungdomsboliger i Danmark, og Henrik Bartels Christensen opfordrede bestyrelsen til at se nærmere på, om der kan investeres mere i ungdomsboliger.

Ole Drost var enig med Anne Worning i, at man også skal se på, hvordan man kan aktivere de yngre medlemmer i medlemsdemokratiet. Ole Drost var også enig med Torben Schiermer i, at det er en god ide at se på, om man kan støtte iværksættere mere.

Afslutningsvis bemærkede Ole Drost, at PKA faktisk havde investeret i ungdomsboliger, men at det i forhold til behovet kun var en dråbe i havet. Ole Drost kommer selv Slagelse, som er en stor uddannelsesby, og man har også der et stort behov for ungdomsboliger. Ole Drost var sikker på, at investering i ungdomsboliger ville have bestyrelsens fokus de kommende år.

Herefter takkede dirigenten for de mange gode indlæg.

Beslutning

Generalforsamlingen tog bestyrelsens beretning til efterretning.

Ad punkt 3 Godkendelse af årsrapport herunder årsregnskab med revisionspåtegning samt godkendelse af resultatopgørelse og balance

Finansdirektør Nicolai Ørnstrup Pilehave fremlagde pensionskassens årsrapport.

Nicolai Ørnstrup Pilehave bemærkede, at direktion og bestyrelse havde godkendt ledelsesberetningen, resultatopgørelse og balancen. Herefter erindrede Nicolai Ørnstrup Pilehave om, at generalforsamlingen sidste år besluttede at udpege PwC som revision for pensionskassen, og at dette således var det første år, PwC havde revideret pensionskassens regnskab. PwC har underskrevet årsrapporten uden forbehold. Årsrapporten har således en blank revisionspåtegning.

Nicolai Ørnstrup Pilehave gennemgik indledningsvis den økonomiske udvikling i 2017. Aktiemarkederne var globalt set steget med ca. 20 %. Renterne var steget en anelse, men var fortsat på et meget lavt niveau.

Pensionskassens regnskab var udarbejdet efter stort set samme regnskabspraksis som sidste år.

Nicolai Ørnstrup Pilehave oplyste, at pensionskassen havde opnået et tilfredsstillende resultat på 270 mio. kr.

Afkastet var fremkommet på baggrund af et afkast på 3.096 mio. kr. efter skat, svarende til et afkast på 6,2 %, hvorfra der skal trækkes PAL-skat. Medlemmerne havde fået tilskrevet 2.056 mio. kr. i rente, svarende til en forretning på 5 % de første ni måneder af 2017 og 7 % de sidste tre måneder af 2017. Herudover var der samlet set udgifter som følge af øvrige ændringer på 770 mio. kr. De øvrige ændringer dækkede bl.a. over et stigende kollektivt bonuspotentiale, som var en udgift for pensionskassen, og reducerede hensættelser som følge af, at medlemmerne var blevet ældre, hvilket trak i den anden retning.

Resultatet på 270 mio. kr. overføres til egenkapitalen.

Pensionskassens resultat bør vurderes i sammenhæng med en redegørelse for, hvordan pensionskassens formue er steget i øvrigt.

Egenkapitalen, som kan bruges til at dække tab i en situation, hvor de kollektive bonuspotentialer ikke er tilstrækkelige, var som nævnt steget med årets resultat på 270 mio. kr. Herudover havde medlemmerne fået tilskrevet rente på 2.056 mio. kr. – både i form af tilskrivning af kontorente og i form af forretning af de særlige bonushensættelser kaldet 'Overskudskapital'. Endelig var de kollektive bonuspotentialer steget med 974 mio. kr.

I 2017 havde medlemmerne samlet set fået 3.300 mio. kr. i henholdsvis rentetilskrivning og stigning i ufordelte midler.

Nicolai Ørnstrup Pilehave gjorde opmærksom på, at pensionskassen nu samlet havde 8.319 mio. kr. i ufordelte bonuspotentialer, som kunne være med til at sikre en høj kontorente i mange år frem.

Herefter oplyste Nicolai Ørnstrup Pilehave, at pensionskassen fortsat var i vækst. Medlemsbidragene var steget 5,3 % til 2.491 mio. kr. Pensionsydelserne var steget med 74 mio. kr. til 1.627 mio. kr. Medlemstallet var steget til 115.575, og der var kommet ca. 1.500 flere bidragsbetalende medlemmer i 2017.

Nicolai Ørnstrup Pilehave gennemgik herefter pensionskassens investeringsafkast i detaljer.

Afkastet var i 2017 6,2 %. Set over en 10-årig periode havde det gennemsnitlige afkast været 7,6 %.

Pensionskassens investeringsportefølje, der indeholder de aktiver, der skal generere pensionskassens afkast, havde i 2017 givet et afkast på 7,3 % - svarende til et afkast på 4,2 mia. kr.

Der havde igen i 2017 været positive bidrag fra alle aktivklasser. De største bidrag var kommet fra børsnoterede, og unoterede aktier. Pensionskassens klimainvesteringer havde givet gode afkast i 2017. De direkte ejede infrastrukturinvesteringer havde f.eks. bidraget med et afkast på 16 %.

Herefter oplyste Nicolai Ørnstrup Pilehave, at pensionskassen som et led i sine absolut afkast strategier havde investeret i katastrofeobligationer, hvor pensionskassen modtager en høj præmie for at forsikre forskellige typer af katastrofer rundt om i verden.

Aktivklassen er interessant for pensionskassen, fordi den forventes at agere anderledes end de traditionelle aktivklasser i forbindelse med udsving på markederne.

2017 havde været et år, der var præget af ekstraordinært mange naturkatastrofer, og der havde derfor været tab på katastrofeobligationerne i 2017. Set over hele den periode, pensionskassen har investeret i katastrofeobligationer, har kategorien dog givet et højt afkast, selv om der havde været tab i 2017.

Nicolai Ørnstrup Pilehave oplyste, at pensionskassens renteafdækning også have givet et negativt afkast i 2017, fordi renten var steget en smule. Renteafdækningen afdækker en del af renterisikoen på pensionskassens hensættelser, og er derfor ikke en del af pensionskassens investeringsportefølje. Afkastet på renteafdækningsporteføljen betød, at det samlede afkast var trukket ned fra de 7,3 % til de 6,2 %, som var pensionskassens samlede afkast i 2017.

Pensionskassens afkast over en 10-årig periode på 7,6 % lå i den bedste tredjedel af markedet. I 2017 lå pensionskassens samlede afkast ca. midt i feltet – en placering, der var præget af de negative afkast, der havde været på pensionskassens katastrofeobligationer og renteafdækning.

Herefter gennemgik Nicolai Ørnstrup Pilehave pensionskassens risikomæssige situation.

Pensionskassens basiskapital er høj i forhold til det lovpligtige solvenskapitalkrav, og pensionskassen har en solvensgrad på 371 %.

Ved udgangen af 2017 var pensionskassens bufferkapital over den øvre risikogrænse i forhold til pensionskassens eget risikostyringssystem, der måler, hvor meget risiko pensionskassen kan tage i forhold til de pensioner medlemmerne har fået stillet i udsigt.

Nicolai Ørnstrup Pilehave oplyste, at pensionskassens buffere er så store, at pensionskassen vil kunne holde en kontorente på 7 % frem til 2021, selv ved et gennemsnitligt årligt afkast på 2,0-2,5 %.

Herefter viste Nicolai Ørnstrup Pilehave udviklingen i pensionskassens kontorente siden 2015. Kontorenten på 7 % er branchens næsthøjeste, og ingen andre har meldt ud om en ambition om at kunne give 7 % i de kommende fire år.

Nicolai Ørnstrup Pilehave bemærkede, at pensionskassen lå helt i top ved en branchesammenligning af den gennemsnitlige kontorente over de seneste fem år. Mange selskaber udbyder kun markedsrenteordninger, men flere af selskaberne har stadig op imod halvdelen af deres pensionsformuer liggende i et gennemsnitsrenteprodukt, og i de fleste af disse ordninger har kontorenten været væsentligt lavere end i pensionskassen.

Pensionskassens administrationsomkostninger er fortsat faldende. Nicolai Ørnstrup Pilehave oplyste, at bestyrelsen har en målsætning om at være blandt den bedste fjerdedel i branchen, og at tendensen i administrationsomkostninger skal være faldende.

Årsagen til de faldende omkostninger er de effektiviseringer, der er gennemført, både i PKA og i PKA's outsourcingpartner Forca.

Pensionskassen lå i 2017 som den pensionskasse, der havde fjerdelavest omkostninger.

Hertil kom, at der også havde været faldende investeringsomkostninger i 2017.

Samlet betød de lave omkostninger, at der var mere i pension til medlemmerne.

Nicolai Ørnstrup Pilehave oplyste herefter, at den økonomiske udvikling i begyndelsen af 2018 havde været meget ustabil. Efter en god start, var aktiekurserne faldet, og aktiekurserne var faldet 1 % år til dato.

Pensionskassens afkast de første måneder havde været 0,5 %. Pensionskassens investeringsstrategi er indrettet sådan, at den skal kunne klare sig godt igennem perioder med større udsving på markederne, og den spredning, pensionskassen har på investeringerne, kombineret med den robuste buffersituation, gør, at pensionskassen forsvarligt kan komme igennem året med en høj kontorente, uden at pensionerne kommer i fare, selv hvis udsvingene på de finansielle markeder skulle fortsætte.

Herefter afsluttede Nicolai Ørnstrup Pilehave sin præsentation med en opsummering.

Delegeret socialrådgiver Elin Bak, Region Nordjylland, efterlyste, at der lå omdelte papirversioner af præsentationen af årsrapporten. Elin Bak bemærkede herefter, at hun ikke fik svar på sit spørgsmål om eksempler på infrastrukturinvesteringer i Afrika og i resten af verden.

Elin Bak bemærkede videre, at hun ikke havde lyst til at gå på PKA's hjemmeside for løbende at følge med i pensionskassens udvikling, og der var formentlig en del ældre medlemmer i pensionskassen, som heller ikke gjorde dette. Derfor fandt Elin Bak det vigtigt med en god skriftlig beretning.

Peter Damgaard Jensen oplyste i forhold til infrastrukturinvesteringerne i Afrika, at PKA bl.a. havde investeret i Lake Tūkana Windpark i Kenya sammen med den danske stat og nogle andre pensionskasser og banker. Vindmølleparken skal levere ca. en femtedel af Kenyas strømforbrug. Derudover var der i den infrastrukturfond, PKA havde investeret i sammen med Mærsk foretaget investeringer i elnettet og traditionel elproduktion i Zambia og de omkringliggende lande. På sigt er det planen også at udvide de grønne investeringer i det område.

I Europa og Nordamerika har pensionskassen fortrinsvis investeret i grønne investeringer som havvindmøller, biogasanlæg og landvindmøller, og i USA var der investeret i solcelleanlæg, elproduktion og gasdistributionsanlæg.

Peter Damgaard Jensen bemærkede, at der var tale om langsigtede investeringer, og at hovedparten af investeringerne er med til at dreje elproduktion i en grøn retning.

Elin Bak spurgte, hvad disse investeringer havde med infrastruktur at gøre.

Peter Damgaard Jensen oplyste, at produktion og distribution af el, gas og olie er en del af et lands infrastruktur. Infrastruktur omhandler ikke kun broer og veje. På disse områder har pensionskassen ikke særligt mange investeringer.

Delegeret socialpædagog Henrik Bartels Christensen, Region Syddanmark, bemærkede, at det var fint med en årsberetning for 2017 men spurgte, hvad bestyrelsen arbejder med netop nu. Henrik Bartels Christensen spurgte, om PKA f.eks. kunne fortælle noget om investeringen i TDC.

Peter Damgaard Jensen oplyste, at der var skrevet meget om investeringen i aviserne, og at de delegerede også var blevet løbende orienteret om investeringen. Pensionskasserne i PKA har sammen med to andre pensionselskaber og den australske kapitalfond Macquarie købt TDC ud fra en langsigtet plan om at afnotere selskabet fra fondsbørsen og efterfølgende satse på TDC's infrastruktur. Dels tænkes det danske fibernet udviklet i samarbejde med elselskaberne, dels vil der blive satset på at udbygge TDC's net af mobilmaster. Planen er herefter at udleje, udvikle og forbedre de to net, så udbydere af telekommunikation, fjernsyn og data kan leje sig ind på nettet. Projektet er spændende. Konsortiet har kunnet købe tilstrækkeligt af TDC's aktier til, at selskabet kan afnoteres. Der skal sammensættes en ny bestyrelse, og herefter skal selskabet udvikles. Det er også meningen at udvikle TDC's indholdsdel, men på lang sigt er det hensigten at sælge indholdsdelen fra.

Beslutning

Generalforsamlingen godkendte den fremlagte årsrapport. Generalforsamlingen godkendte i forbindelse hermed resultatopgørelsen og balancen.

Ad punkt 4. Forslag til ændring af vedtægt og pensionsvilkår

4.1 Bestyrelsesbemyndigelse til ændring af pensionsvilkår vedrørende brug af aldersopsparing

Dirigenten henviste til det udsendte bilag, der indeholdt forslag om, at ændre pensionsvilkårene vedrørende brug af aldersopsparing, så opsparing til alderssum indgår som en obligatorisk del af pensionskassens ordning med mulighed for fravalg. Forslaget indeholdt en anmodning om bemyndigelse fra generalforsamlingen til, at bestyrelsen kan ændre pensionsvilkårene vedrørende brug af aldersopsparing, fordi bestyrelsen fortsat analyserede på den endelige model for indførelse, som skal give medlemmerne den størst mulige fordel af indbetalingerne.

Bestyrelsesmedlem Michael Lindberg Madsen fremlagde bestyrelsens forslag, og oplyste, at bestyrelsens forslag havde baggrund i nye lovregler om pensionsbeskatning, der havde til formål at reducere de såkaldte samspilsproblemer. Samspilsproblemerne opstår, når offentlige ydelser, som f.eks. folkepensionens tillæg, nedsættes, fordi man selv har sparet op til pension.

Michael Lindberg Madsen oplyste, at der med de nye regler bliver større mulighed for at spare op på en opsparing, hvor pensionen ikke regnes med, når man skal regne størrelsen på de offentlige ydelser. Det betyder, at samspilsproblemerne bliver reduceret, og at medlemmerne samlet set kan få et større rådighedsbeløb. De nye regler ville også lette adgangen til at kunne spare op til en sum, som kan udbetales på pensioneringstidspunktet.

Michael Lindberg Madsen oplyste herefter, at det var bestyrelsens vurdering, at langt de fleste af pensionskassens medlemmer vil få en bedre økonomi som alderspensionister, hvis de indbetaler til aldersopsparingen, og at det derfor var bestyrelsens anbefaling, at aldersopsparing indføres som en obligatorisk del af pensionskassens ordning.

Da det er et komplekst område, arbejder bestyrelsen på, hvordan en tydelig rådgivning kan stilles til rådighed for medlemmerne. Michael Lindberg Madsen oplyste, at der særligt de sidste fem år før pensionering, hvor der er mulighed for at foretage en høj indbetaling til aldersopsparing, kan være tilfælde, hvor indbetalingen til aldersopsparing skal

fravælges. Desuden bliver rådgivningen om delpension mere kompleks, da udbetalingen af delpension påvirker muligheden for at udnytte de nye regler.

Bestyrelsen analyserer fortsat på, hvordan den præcise indførelse af aldersopsparingen skal ske, og bestyrelsen anmoder derfor generalforsamlingen om en bemyndigelse til at kunne ændre i pensionsvilkårene. Michael Lindberg Madsen fremhævede, at de delegerede naturligvis ville blive orienteret om udformningen af de endelige vilkår for aldersopsparingen. Forventningen er, at aldersopsparingen vil blive en del af pensionskassens ordning i løbet af 2019.

Michael Lindberg Madsen opfordrede på den baggrund generalforsamlingen til at støtte forslaget.

Delegeret socialrådgiver Karin Adriansen, Region Syddanmark, spurgte, om aldersopsparingen tilfalder boet i tilfælde af medlemmets død.

Nicolai Maltesen oplyste, at der var to muligheder for medlemmernes anvendelse af aldersopsparing. Hvis man beholder alderspensionen på den obligatoriske del af pensionsordningen, vil ydelserne ved død ikke være depotsikret. De efterladte vil dog fortsat være dækket af en dødsfaldsdækning. Hvis medlemmet vælger at spare op til alderspension frivilligt ved siden af den obligatoriske ordning, vil hele opsparingen tilfalde de efterladte.

Beslutning

Generalforsamlingen vedtog med mere end 2/3 af de afgivne stemmer

1. At give bestyrelsen bemyndigelse til at ændre pensionsvilkårene således, at aldersopsparingen indgår som obligatorisk del af pensionskassens ordning med mulighed for fravalg.

Bemyndigelsen vil udmønte sig ved ændringer af pensionsvilkårenes §8a. I tillæg hertil vil der skulle ske en række konsekvensændringer i bl.a. § 7 om pensionskassens ydelser. Derudover vil beskrivelsen af sammenhængen mellem pensionskassens alderspension og ydelserne ved førtidspension og død i pensionsvilkårenes afsnit V og VI skulle tilrettes, så den eksisterende sammenhæng bevarer.

2. at give bestyrelsen bemyndigelse til at fastsætte en maksimal størrelse på alderssummen.

Bemyndigelsen vil udmønte sig ved ændringer af pensionsvilkårenes § 8a. Bestyrelsen vil underrette de delegerede, når den endelige model for indførelse er fastlagt.

4.2 Forslag om elektronisk kommunikation med medlemmerne

Dirigenten henviste til det udsendte bilag, der indeholdt forslag om at pensionskassen overgår til elektronisk kommunikation med medlemmerne via e-boks eller den passwordbeskyttede del af PKA's hjemmeside. Forslaget indebærer tilpasninger af både vedtægt og pensionsvilkår.

Bestyrelsesmedlem Michael Lindberg Madsen præsenterede bestyrelsens forslag.

Michael Lindberg Madsen henviste til, at pensionskassen i mange år har haft en digital strategi, hvor målet har været at gøre det så nemt som muligt for medlemmerne at betjene sig selv via PKA's hjemmeside.

Strategien har været vellykket, og pensionskassens medlemmer har taget selvbetjeningsmulighederne til sig.

Michael Lindberg Madsen oplyste, at det var bestyrelsens opfattelse, at tiden er inde til at tage det næste skridt i retning mod en digitalisering af medlemsbetjeningen.

Bestyrelsen foreslår derfor, at pensionskassen overgår til elektronisk kommunikation med medlemmerne – som fremover vil blive brugt både, når der kommunikeres om medlemmernes pensionsordning, og der kommunikeres om delegeretvalg.

Dette indebar, at henvendelser til medlemmerne fremover vil blive sendt i e-boks eller via den password beskyttede del af PKA's hjemmeside.

Bestyrelsen fandt, at elektronisk kommunikation giver bedre mulighed for en hurtig og mere smidig kommunikation med medlemmerne. PKA oplever forskelle i postleveringen landet over, når der sendes breve ud til medlemmerne – f.eks. i en medlemssag eller i forbindelse med et delegeretvalg. I forbindelse med et delegeretvalg kan det betyde, at der bliver problemer med fristerne for afstemning.

Michael Lindberg Madsen oplyste, at disse udfordringer bliver håndteret ved anvendelse af elektronisk kommunikation. Hertil kommer at der kan opnås en pæn besparelse, da udgifterne til porto er stadig stigende.

Generelt bliver det i tiltagende grad normalt at gå over til digital kommunikation. Michael Lindberg Madsen pegede på, at det gælder for kommunikationen med det offentlige, men at banker og realkreditinstitutter også i vidt omfang er gået over til digital kommunikation.

Michael Lindberg Madsen oplyste videre, at det vil være muligt for medlemmerne at vælge at modtage fysisk post efter samme kriterier som i det offentlige.

Betingelserne for at man kan gennemføre overgangen, er, at vedtægten og pensionsvilkårene skal ændres. Dernæst skal medlemmerne have et passende varsel om, at ændringerne kommer til at ske. Og endelig skal medlemmerne have mulighed for at fravælge digital post.

Michael Lindberg Madsen oplyste, at to af de øvrige pensionskasser i PKA skulle afholde delegeretvalg i efteråret, og at det var målet, at pensionskassen er overgået til digital kommunikation inden da.

Michael Lindberg Madsen bad herefter generalforsamlingen støtte forslaget.

Delegeret socialrådgiver Elin Bak, Region Nordjylland, bemærkede, at hun holdt meget af e-boks, og at det var nemt og hurtigt at tjekke. Elin Bak spurgte dog, hvorfor det kun var dem, der var fritaget for anvendelse af e-boks i det offentlige, der kunne blive fritaget for at anvende elektronisk kommunikation, og om det ville få betydning for de delegeredes mulighed for at kunne få tilsendt årsrapporten og beretningerne på papir fremadrettet.

Delegeret socialpædagog Marianne Albertsen, Region Sjælland, var enig i, at udviklingen gik imod anvendelse af elektronisk kommunikation. Marianne Albertsen bemærkede dog, at det af formuleringen af bestemmelserne fremgik meget kategorisk, at det var 'al kommunikation', der skulle ske elektronisk.

Marianne Albertsen havde på formødet fået oplyst, at det ikke var meningen, at al kommunikation skulle ske elektronisk, og at man stadig skulle kunne ringe til PKA.

Marianne Albertsen fandt det vigtigt, at man stadig kan kontakte pensionskassen pr. telefon, og foreslog, at man i stedet formulerer bestemmelsen sådan, at man arbejder hen imod elektronisk kommunikation.

Medlemsdirektør Tomas Frydenberg oplyste til Elin Bak, at PKA ville administrere undtagelsesbestemmelsen lempeligt, og at medlemmerne godt vil kunne blive fritaget for elektronisk post, hvis de beder om det. I forhold til bemærkningerne om, at al kommunikation skulle foregå elektronisk, var der tale om en uhensigtsmæssig formulering. Meningen er, at al den kommunikation, der i forvejen var skriftlig, skal være elektronisk – og uanset denne bestemmelse vil der fortsat være mulighed for de delegerede for at få tilsendt årsrapporten og beretningerne pr. brev, hvis man henvender sig.

Dirigenten bemærkede, at de givne bemærkninger ville blive ført til referat, og at man derfor ville have fortolkningsbidrag til bestemmelserne i referatet.

Elin Bak bemærkede, at hun havde været med til at revidere en del vedtægter, og fandt at det var vigtigt at formulere vedtægtsbestemmelserne rigtigt fra starten.

Marianne Albertsen foreslog, at man kunne formulere bestemmelsen, så der stod, at 'mest mulig' kommunikation skulle ske elektronisk.

Administrerende direktør Peter Damgaard Jensen pegede på, at denne formulering også efterlod plads til fortolkning og foreslog, at ordet 'skriftlig' indføjtes, så formuleringen bliver, at "Al skriftlig kommunikation sker elektronisk...".

Dirigenten bemærkede, at der var stillet det ændringsforslag til bestyrelsens forslag til ændringer i vedtægten og pensionsvilkårene om elektronisk kommunikation, at det tilføjes, at "Al skriftlig kommunikation sker elektronisk...".

Dirigenten satte herefter forslaget – med ændringsforslag – under afstemning.

Beslutning

Generalforsamlingen vedtog med mere end 2/3 af de afgivne stemmer følgende ændring i pensionskassens **vedtægt** (Ændringer markeret med **fed**):

I **§ 4**, indsættes et nyt stk. 3:

Al skriftlig kommunikation med medlemmerne sker elektronisk gennem pensionskassens hjemmeside, medlemmets elektroniske postmappe på medlemsportalen eller gennem et elektronisk postsystem. Medlemmer, som i det offentlige er fritaget for at anvende elektronisk post, kan vælge at modtage post fra pensionskassen pr. brev.

§7 ændres og formuleres som følger:

Indkaldelse til generalforsamling foretages af bestyrelsen med højst 4 ugers og mindst 2 ugers varsel. Såfremt begæring fremsættes af medlemmerne i henhold til § 6, skal indkaldelse finde sted inden 14 dage efter modtagelsen. Indkaldelsen bekendtgøres på pensionskassens hjemmeside. Indkaldelse kan i stedet ske ved **meddelelse** til samtlige medlemmer af pensionskassen eller bringes til medlemmernes kendskab på anden måde. Indkaldelsen skal indeholde dagsorden for mødet. Det væsentligste indhold af eventuelle forslag til vedtægtsændringer skal angives i dagsordenen. Indkaldelse skal ske skriftligt til de medlemmer, der har fremsendt begæring herom.

§12, stk. 3 ændres og formuleres som følger:

Indkaldelse af kandidatforslag sker senest den 15. september i valgåret ved indrykning af opslag i 'Socialrådgiveren' og 'Socialpædagogen' og 'Kommunalbladet', samt på pensionskassens hjemmeside. Indkaldelse kan endvidere ske ved **meddelelse** til samtlige medlemmer af pensionskassen.

I **pensionsvilkårene** indsættes et nyt § 1b:

Al skriftlig kommunikation med medlemmet sker elektronisk gennem medlemmets elektroniske postmappe på pensionskassens hjemmeside eller gennem et elektronisk postsystem.

Stk. 2. Medlemmer, som i det offentlige er fritaget for at anvende elektronisk post, kan vælge at modtage post fra pensionskassen som brev.

Ad punkt 5. Valg af bestyrelsesmedlem

5.1

Dirigenten oplyste, at generalforsamlingen skulle vælges et bestyrelsesmedlem blandt faggruppen af socialpædagoger.

Herefter oplyste dirigenten, at der var tre kandidater til valget, der havde meldt sig inden opstillingsfristen den 1. marts. Alle havde præsenteret sig for de delegerede på formødet for faggruppen af socialpædagoger.

De tre kandidater var:

- Karen Holte
- Henrik Bartels Christensen
- Ove Lund

Dirigenten oplyste, at kun delegerede socialpædagoger havde adgang til at stemme. De delegerede socialpædagoger havde fået udleveret en hvid stemmeseddel. Valgreglerne var sådan, at der kun ville blive afholdt en valgrunde, hvis en af kandidaterne fik mere end halvdelen af stemmerne. Hvis ingen af kandidaterne fik mere end halvdelen af stemmerne i første valgrunde ville der blive afholdt en valgrunde nr. 2 mellem de to kandidater, der havde fået flest stemmer.

Herefter blev der foretaget afstemning, og afstemningsresultatet blev som følger:

- Karen Holte 48 stemmer
- Henrik Bartels Christensen 13 stemmer
- Ove Lund 3 stemmer

Beslutning

Generalforsamlingen valgte Karen Holte som bestyrelsesmedlem for faggruppen af socialpædagoger for perioden fra generalforsamlingen i 2018 til generalforsamlingen i 2022.

Karen Holte takkede for valget og for generalforsamlingens tillid.

Ad punkt 6. Valg suppleant

6.1

Dirigenten oplyste, at der skulle vælges en suppleant for bestyrelsesmedlemmerne valgt under pkt. 5.1.

Dirigenten oplyste, at der kun var en kandidat, der havde meldt sig inden fristen den 1. marts – Hanne Ellegaard Pedersen. Det betød, at Hanne Ellegaard Pedersen var valgt ved fredsvalg.

Beslutning

Generalforsamlingen valgte Hanne Ellegaard Pedersen som suppleant for Karen Holte for perioden fra generalforsamlingen 2018 til generalforsamlingen i 2022.

Ad punkt 7. Bemyndigelse til bestyrelsen

Dirigenten oplyste, at bestyrelsen bad om en bemyndigelse til at foretage ændringer i de vedtagne forslag til ændringer af vedtægt og pensionsvilkår, hvis myndighederne måtte kræve det.

Beslutning

Generalforsamlingen bemyndigede bestyrelsen til at foretage ændringer i de vedtagne forslag til ændringer af vedtægt og pensionsvilkår, hvis myndighederne måtte kræve det.

Ad punkt 8. Eventuelt

Delegeret socialpædagog René Kjærulff, Region Sjælland, takkede sine kolleger for at bakke op om den fælles pensionskasse og takkede bestyrelsen for at udføre et godt stykke arbejde. René Kjærulff roste herefter, at generalforsamlingen får de små eksempler på investeringer, som var blevet nævnt, f.eks. omkring infrastrukturinvesteringer. Det er eksempler som dem, der giver de delegerede en glæde ved at være med i pensionskassen, og René Kjærulff opfordrede til at blive ved med at fortælle disse historier, selv om de delegerede løbende har fået oplysninger om dem.

Delegeret socialpædagog Torben Schiermer, Region Syddanmark, bemærkede, at det var gået lidt stærkt under emnet om aldersopsparing. Det fremgik, at ordningen ville blive en del af den obligatoriske ordning, men man kan jo også lave en frivillig ordning. Torben Schiermer spurgte, om nye medlemmer i pensionskassen ville få adgang til at fravælge aldersopsparing, og om de ville få tydelig besked om denne mulighed.

Medlemsdirektør Tomas Frydenberg bekræftede, at medlemmerne ville få en klar og tydelig besked på, at de har mulighed for at vælge aldersopsparing fra. Når det er valgt at lægge op til, at aldersopsparing automatisk skal være en del af pensionsordningen, skyldes det, at det er PKA's erfaring, der er for mange, der ikke vælger opsparing til,

hvis de selv skal foretage valget. Det stiller høje krav til kommunikationen til medlemmerne at sikre, at muligheden for at vælge aldersopsparingen fra, bliver kommunikeret til medlemmerne.

En delegeret takkede bestyrelsen for det fine arbejde, der udføres. Herefter spurgte han, hvilken indflydelse regeringens planer om at sænke afgifterne på el kunne få for pensionskassen.

Administrerende direktør Peter Damgaard Jensen bemærkede, at PKA ikke havde hørt som meget om planerne endnu, men at han godt kunne redegøre for PKA's foreløbige overvejelser. Overordnet set vil planerne kunne bidrage til den grønne omstilling, Danmark skal igennem, og brug af elbiler og elvarme i huse vil være et bidrag hertil. Derfor vil en sænkning af elprisen kunne være et bidrag i den rigtige retning.

I forhold til pensionskassens investeringer i dansk havvind, er indtjeningen sikret de første 12-13 år af investeringen gennem statstilskud. Derefter afsættes strømmen på markedsvilkår, og her er det prisen uden elafgift, der afregnes.

Hvis afgiften på el sænkes, vil det formentlig betyde et merforbrug af el, hvilket kunne føre til stigende elpriser. Til gengæld har regeringen bebudet, at de vil opføre flere havmølleparker, og det vil kunne betyde et fald i prisen på el.

PKA's forudsætninger for investeringen er baseret på en uændret elpris.

Det har også været meldt ud fra regeringen, at der måske kan ske en ændring i den måde, der gives tilskud til nye havvindmølleparker. Disse ændringer vil PKA skulle analysere. Der vil være en lang række modeller for investering af overveje. PKA håber, at kunne fortsætte med at investere i vindmølleparker, men der skal stadigvæk være et fornuftigt forhold mellem afkast og risiko.

Ole Drost oplyste herefter, at Danske Regioner med virkning fra 1. maj 2018 havde foretaget nyudpegning til pensionskassens bestyrelse. Danske Regioner havde udpeget Villy Søvnald som formand for bestyrelsen, og 1. næstformand i Region Nordjylland Lone Sondrup som bestyrelsesmedlem. KL havde udpeget byrådsmedlem Jørgen Thøgersen.

Ole Drost sagde, at det betød, at bestyrelsen – ud over at skulle sige farvel til ham selv – også skulle sige farvel til Poul Erik Svendsen og Jan Kongebro.

Ole Drost oplyste, at Poul Erik Svendsen havde været en del af pensionskasserne i PKA i 16 år. De første år havde han været formand i Pensionskassen for Bioanalytikere og dernæst for Pensionskassen for Fysioterapeuter og Ergoterapeuter. I 2010 var han blevet bestyrelsesmedlem i Pensionskassen for Socialrådgivere og Socialpædagoger, og han var fortsat i bestyrelsen efter fusionen i denne pensionskasse. Poul Erik Svendsen havde således været med til at tilrettelægge to fusioner, ligesom han var formand for Pensionskassen for Bioanalytikere, da Forca blev dannet. Poul Erik Svendsen havde således været med til at skabe forudsætningerne for de mange effektiviseringer, der gjorde, at pensionskassen nu havde nogle af branchens laveste omkostninger, og mange medlemmer har grund til at være taknemmelig for den indsats Poul Erik Svendsen havde ydet både i denne, og i de øvrige pensionskasser han havde repræsenteret.

Ole Drost takkede herefter Jan Kongebro for hans indsats i bestyrelsen. Jan Kongebro indtrådte i bestyrelsen i 2016 efter borgmester Ib Terp, der måtte fratæde bestyrelsen

på grund af sygdom. Jan Kongebro havde gjort sit for at sætte sig ind i det til tider komplicerede pensionsområde, og havde på en fin måde udført sit arbejde i bestyrelsen og understøttet de gode beslutninger, bestyrelsen har skullet træffe.

Michael Lindberg Madsen hilste herefter fra Benny Andersen og takkede Ole Drost for den periode, de havde arbejdet sammen i pensionskassens formandskab. Herefter bemærkede Michael Lindberg Madsen, at han selv havde arbejdet sammen med Ole Drost et enkelt år. Det arbejde var forløbet meget godt og konstruktivt.

Ole Drost afløste Jens Stenbæk i bestyrelsen i 2015, og det var fra starten klart, at de var gjort af samme gode stof. Ole Drost havde været en kvalificeret mødeleder med en inddragende ledelsesstil, og samarbejdet i bestyrelsen har kørt fuldstændig upåklageligt under Ole Drosts ledelse. Michael Lindberg Madsen fremhævede, at Ole Drost havde ført pensionskassen sikkert igennem den ordinære inspektion fra Finanstilsynet, og at det var en flot bedrift på baggrund af den korte periode, Ole Drost havde været formand.

Michael Lindberg Madsen takkede afslutningsvis Ole Drost for hans indsats for pensionskassen, og for et godt og behageligt bekendtskab, og Michael Lindberg Madsen bemærkede, at det siger en del om Ole Drost, at der skulle en tidligere udenrigsminister til at afløse ham.

Dirigenten erklærede herefter generalforsamlingen for afsluttet.

Generalforsamlingen sluttede kl. 13.10.

Som dirigent

John Vagn Nielsen